

Het kan wél

Verkiezingsprogramma 2026-2030

The logo for the political party D66 doetinchem. It features a green square containing the text 'D66' in large white letters, with 'doetinchem' in smaller white letters below it.

D66
doetinchem

Het kan wél

Het kan wél

Doetinchem is een ambitieuze gemeente. We zijn we van nature bescheiden, toch vinden we het wel prettig als we ergens goed in zijn: sport, cultuur, zorg, onderwijs of ondernemerschap. Steeds vaker laten we zien wat we in huis hebben. We bundelen onze positieve krachten. Je zou kunnen zeggen dat we het podium van de Achterhoek zijn.

Maar een podiumplek bereik en behoud je niet zomaar. De komende tijd staat Doetinchem voor grote keuzes. Hoe houden we het betaalbaar en leefbaar, met ruimte voor wonen, werken, leren en ontspannen – nu en voor onze kinderen en kleinkinderen?

Met dit programma kiezen we voor lef en lange adem: lef om duidelijke keuzes te maken, en de lange adem om te bouwen aan een toekomstbestendige gemeente. D66 Doetinchem is sterk lokaal gericht vanuit de landelijke D66-visie. Wij kiezen ervoor dat iedereen zijn eigen pad kan gaan en we laten niemand vallen. Veiligheid is daarbij van groot belang. Als je je veilig voelt, kun je namelijk ook gewoon jezelf zijn. Of je nou man of vrouw bent of je je juist anders voelt. Of je nou Achterhoeker bent of juist van buiten komt. Je mag overal de beste versie van jezelf zijn.

Dit programma is een concreet plan dat leunt op ervaring, resultaten en de wil om door te pakken. Mede dankzij D66 is Doetinchem een centrumstad waar onderwijs, innovatie, zorg, cultuur en sport van hoog niveau te vinden zijn. Wij durven problemen te benoemen, keuzes te maken en daadwerkelijk actie te ondernemen. Want wij geloven: wie durft te kiezen, kan ook écht dingen veranderen. Nu is het moment om die lijn door te trekken, zodat Doetinchem ook in de toekomst een gemeente blijft waarin vrijheid, verbondenheid en vooruitgang hand-in-hand gaan.

Het kan wél! We kiezen voor vijf concrete doorbraken.

1. **2.500 betaalbare nieuwe woningen – een eigen thuis voor iedereen.**
2. **MBO & HBO op Campus Doetinchem – stad van beroepsonderwijs.**
3. **Grootste investering in sportvoorzieningen ooit – sporten is leuk en houdt je gezond.**
4. **Een praktijkruimte voor elke nieuwe huisarts – zorg voor iedereen dichtbij.**
5. **Doetinchem als podium van de Achterhoek – we laten zien wat we in huis hebben.**

Met jullie steun op 18 maart zetten we de volgende stap. Samen maken we van Doetinchem, Gaanderen, IJzevoorde, Langerak, Wehl en Nieuw-Wehl een groeiende, bruisende, groene, ondernemende, gezonde, kansrijke en democratische plek om te wonen, te werken en te leven.

Jorik Huizinga
Lijsttrekker D66 Doetinchem

Jorik Huizinga

Inhoud

Het kan wél	3
De missie van D66 Doetinchem	5
De Groeiende Gemeente	7
De Sociale Gemeente	9
De Bruisende Gemeente	12
De Kansrijke Gemeente	14
De Groene Gemeente	16
De Ondernemende Gemeente	18
De Gezonde Gemeente	20
De Bereikbare Gemeente	22
De Veilige Gemeente	24
De Investerende Gemeente	26
Wat heeft D66 Doetinchem bereikt?	28

De missie van D66 Doetinchem

D66 is een partij die het recht vooropstelt van iedereen die zichtbaar zichzelf wil zijn. Vrijheid is geen vanzelfsprekend gegeven. Vrijheid vraagt om een actieve opstelling van mensen die de vrijheid koesteren, ook al kan dat moeilijk zijn of op weerstand stuiten.

Vrijheid kent allerlei invullingen. De een denkt in de eerste plaats aan de afwezigheid van honger en gebrek; voor de ander is vrijheid dat we elkaar de gelegenheid geven om je zo goed mogelijk te ontwikkelen. Nog weer anderen denken aan eerlijke kansen en meer zelfstandigheid. Of dat je kunt meedenken en meebeslissen over wat er in onze gemeente gebeurt. Dat is ook waar D66 voor staat, wij vinden dat er geen oneerlijke verschillen mogen bestaan bij onze inwoners.

Bij alles wat D66 in de politiek van Doetinchem nastreeft, gelden vier belangrijke uitgangspunten: de overtuiging dat vrijheid actie vereist, ontwikkeling als sleutel tot vooruitgang, emancipatie van het individu, en het streven naar democratisering.

Vrijheid vraagt om actie

Een mens moet de kans krijgen om zich te ontwikkelen, om een volwaardig leven te leiden. Pas dan is hij vrij om echte keuzes te maken. Bij deze vrijheid past een overheid die een actieve rol in de samenleving speelt. Maar dan wel onder de voorwaarde dat zij de vrijheid van het individu respecteert en de voorwaarden schept om die vrijheid mogelijk te maken. Dat kan zij doen door onderwijs mogelijk te maken, een toegankelijke gezondheidszorg te waarborgen en door bescherming van mensen tegen ongelijke machtsverhoudingen.

Het liberalisme van D66 is sociaal én vrijzinnig. Het beschouwt het individu als zelfstandig, zelfbewust en zelfverantwoordelijk. Iedereen hoort erbij, en het is de overheid die in zijn sociale opgave de mogelijkheden en voorwaarden schept om dat mogelijk te maken.

De sleutel tot vooruitgang is ontwikkeling

D66 vindt vertrouwen op de eigen kracht van mensen een onmisbaar uitgangspunt. We beschouwen mensen als zelfstandige individuen die de ruimte moeten krijgen om zich te ontwikkelen. In die visie is onderwijs de sleutel tot emancipatie. Met de mogelijkheden die mensen daarmee krijgen, kunnen zij naar vermogen bijdragen aan de samenleving.

Over emancipatie gesproken

D66 stelt de emancipatie van het individu dus centraal. Bij deze opvatting hoort de gedachte dat een ongelijke verdeling van kansen in de samenleving onrechtvaardig is. Die ongelijkheid bestaat er bijvoorbeeld uit dat afkomst, geslacht, voorkeuren ten aanzien van seksualiteit of gender of het behoren tot een minderheid bepaalt welke kansen iemand toekomen. Kort en goed, in het denken van D66 als sociaal-liberale partij is de samenleving een ruimte waarin vrije mensen rechten en mogelijkheden hebben om zelf te kiezen wat voor hen het goede leven is.

Democratisering

Het streven naar een vrije en onbelemmerde deelname aan de samenleving is gebaseerd op het vrijheidsbegrip van D66. Het is vrijheid die niet alleen afwezigheid van honger of gebrek betekent, maar vooral het zo goed mogelijk kunnen benutten van talent, kansen en ruimte voor ontwikkeling. Onze democratische rechtstaat kan niet functioneren zonder vrije individuen en zonder de basisvoorwaarden van de ordening van onze samenleving: scheiding van de machten, onafhankelijke rechtspraak en bescherming van de grondrechten. Daarbij hoort ruimte voor inspraak en zeggenschap als onmisbaar onderdeel van een democratische samenleving. D66 streeft ook in Doetinchem naar versterking van de relatie tussen overheid en burger, waar participatie, inspraak en zeggenschap toe moeten bijdragen.

D66 in Doetinchem

Ook onze gemeente staat voor uitdagingen die te maken hebben met de gevolgen van het gebrek aan woningen, de energietransitie, tekorten in het onderwijs of de vergrijzing. Vraagstukken rond migratie, of het nu arbeidsmigratie of asielmigratie is, raken ons direct. Dat vraagt om afgewogen beleid en heldere communicatie met de inwoners.

Het programma van D66 voor de raadsperiode 2026-2030 is een antwoord op de uitdagingen waar de gemeente en al haar inwoners voor staan. Het werkt door goed te luisteren naar de inwoners met ruimte voor participatie en inspraak, en door verstandige keuzes ten aanzien van economie, ruimtelijke ordening, bouwen en wonen, sociale voorzieningen, zorg, economie en bedrijvigheid.

De Groeiende Gemeente

De ambitie:

Onze gemeente groeit. Dat vraagt om slimme keuzes, zodat iedereen een fijne en betaalbare woning heeft, goed werk heeft en zich vlot en duurzaam kan verplaatsen. De stip op de horizon is 70.000 inwoners in 2036, als Doetinchem 800 jaar stadsrechten heeft. Groei is voor ons geen doel op zich: het moet bijdragen aan leefbaarheid, duurzaamheid en gelijke kansen.

Wonen voor iedereen

In onze gemeente willen we dat iedereen een plek kan vinden die past bij zijn of haar situatie. We gaan versneld bouwen, met oog voor kwaliteit, duurzaamheid en betaalbaarheid. Uitgangspunt is dat ongeveer 30% zal bestaan uit sociale huurwoningen of betaalbare koopwoningen. We kiezen ook voor nieuwe woonvormen zoals tiny houses, seniorenhofjes en (tijdelijke) snelbouw en studentenhuisvesting. We zetten erop in dat inwoners zelf in woningen wonen en dat er door beleggers niet gespeculeerd wordt met woningen.

Snel meer bouwen: een doorbraak

Doel is 2.500 woningen te bouwen. Daarvoor is een doorbraak nodig. Om de vaart erin te houden starten we een Bouw Doorbraakteam van deskundigen dat onderzoekt hoe we de belemmeringen tot bouw kunnen wegnemen. Daarbij betrekken we ook organisaties buiten de eigen gemeente.

Het buitengebied behouden

We benutten elke kans om woningen toe te voegen: binnenstedelijke locaties, transformatie van leegstaande panden en verdichting waar het kan. We gaan ook meer de hoogte in. Daarbij letten we op voldoende groen en voorzieningen in de buurt. We geven ruimte aan nieuwe woonvormen en richten ons op nieuwe locaties. Daarbij valt te denken aan de omgeving van het station, de locatie van het oude ziekenhuis en andere plekken in onze kernen. Het buitengebied is te waardevol om op te geven, we zien alleen kansen voor nieuwbouw direct aansluitend aan de randen van bestaande wijken.

Betaalbaar en duurzaam

Nieuwe woningen zijn energiezuinig en gebouwd met duurzame materialen. Bestaande woningen kunnen worden verduurzaamd met subsidies en stimuleringsmaatregelen, zodat inwoners profiteren van een lagere energierekening. Met woningcorporaties maken we prestatieafspraken over verduurzaming, betaalbaarheid en toewijzing. We streven naar de bouw van meer kleinere wooneenheden voor jongeren (starters) en ouderen (om de doorstroom van gezinswoningen te stimuleren). In de dorpen Gaanderen en Wehl, maar ook in IJzevoorde, Langerak en Nieuw-Wehl sluiten we aan bij de woonwensen en behouden we het dorpse karakter. De noordelijke wijken krijgen nieuwbouw. We geven biobased bouwen een impuls door zelf het voortouw te nemen.

Levendige centra

Het centrum van de stad en de kernen van onze dorpen zijn het hart van onze gemeenschap. We zorgen dat er genoeg ruimte is voor horeca, winkels, cultuur en ontmoetingsplekken. Samen met ondernemers kijken we hoe we leegstand tegengaan, bijvoorbeeld door flexibele bestemmingen toe te staan en creatief gebruik van panden te stimuleren.

De inzet van D66 Doetinchem:

- **Starters, gezinnen én ouderen hebben weer kans op een woning**, we bouwen 2.500 nieuwe woningen tot 2030, waarvan 30% betaalbare huur- of koopwoningen.
- **Minder vertraging in de bouw, sneller betaalbare huizen**, we zetten een Bouw Doorbraakteam op om drempels weg te nemen.
- **We voorkomen leegstand**, we staan flexibele bestemmingen toe en stimuleren creatief gebruik van panden.
- **Het buitengebied blijft groen**, we zetten in op locaties in de kernen en wijken of daar vlak tegenaan. Daar is nog voldoende ruimte en het buitengebied is te waardevol om op te geven.

De Sociale Gemeente

De ambitie:

D66 vertrouwt op de eigen kracht van mensen en we laten niemand vallen. Een sociale gemeente is een gemeenschap waar niemand buitengesloten wordt, waar we oog hebben voor elkaar en waar iedereen kan meedoen. Samenleven betekent elkaar ondersteunen waar nodig, gelijke kansen creëren en ruimte geven aan verschillen. D66 wil dat Doetinchem, Gaanderen, Wehl plekken zijn waar mensen zich veilig, gewaardeerd en verbonden voelen.

Iedereen doet mee

Een sterke samenleving betekent dat iedereen, ongeacht achtergrond of inkomen, meedoet. Mensen met een beperking, laag inkomen of psychische kwetsbaarheid krijgen volwaardige kansen in onderwijs, werk en samenleving. We versterken de bekendheid en inhoud van het Meedoenarrangement, zodat sport, cultuur en ontspanning voor alle inwoners bereikbaar zijn.

Aandacht voor middeninkomens

De overheid heeft aandacht voor mensen met zeer lage inkomens. Dat is goed en hard nodig. En D66 vindt het belangrijk om in de komende tijd meer aandacht te hebben voor mensen met middeninkomens. Juist zij betalen nu veelal voor voorzieningen die we samen hebben. Ons financiële beleid moet erop gericht zijn om juist mogelijkheden te bieden voor mensen die hard werken en soms toch krap bij kas zitten. Zo blijft ons sociale stelsel houdbaar en betaalbaar.

Inclusieve samenleving

Diversiteit is een kracht. In Doetinchem voelt iedereen zich thuis. We steunen initiatieven die bijdragen aan gelijkwaardigheid en inclusie, ongeacht afkomst, geloof, genderidentiteit of seksuele oriëntatie. Discriminatie, racisme en uitsluiting pakken we actief aan, samen met scholen, werkgevers en verenigingen. We verbeteren de toegankelijkheid van onze gemeente, zodat iedereen onbeperkt kan meedoen.

Samen tegen eenzaamheid

Eenzaamheid raakt jong én oud en vraagt om een actieve aanpak. We werken samen met scholen, sportclubs, zorgverleners en maatschappelijke organisaties om eenzaamheid vroeg te signaleren. We stimuleren projecten die ontmoeting bevorderen, zoals maatjesprojecten, intergenerationele activiteiten en buurtcafés. Niemand mag zich buitengesloten voelen – samen zorgen we dat iedereen erbij hoort.

Ieder kind een kansrijke start

Gezond opgroeien geeft kinderen een voorsprong voor het leven. D66 wil dat ieder kind een kansrijke start krijgt en opgroeit in een omgeving waar de signalen van problemen snel worden opgepakt. Met het versterken van de sociale en pedagogische basis voorkomen we dat kinderen (en gezinnen) in de jeugdzorg terechtkomen.

Jeugdzorg: aandachtsvol, kleinschalig en thuis

Als een kind hulp nodig heeft, dan is het uitgangspunt zo aandachtsvol, zo kleinschalig en zo thuis mogelijk. Vanuit de gemeente is er één regisseur. Samen met organisaties in de jeugdzorg

werken we eraan om de zorg toegankelijker en overzichtelijker te maken. We willen dat de kosten lager blijven en dat men elkaar beter kan vinden, zodat kinderen en gezinnen betere zorg krijgen.

Maatwerk om doorbraken te forceren

D66 gelooft dat inwoners sneller geholpen moeten worden als problemen zich opstapelen. Standaardbeleid is soms niet genoeg; daarom geven wij ambtenaren en (zorg)professionals de ruimte om oplossingen op maat te bieden, met extra budget en persoonlijke begeleiding waar nodig. We verruimen het 'doorbraakbudget', zodat er écht passende oplossingen geboden kunnen worden.

Vrijwilligers en mantelzorgers zijn essentieel

Vrijwilligers en mantelzorgers zijn onmisbaar in onze samenleving. We ondersteunen hen met waardering, begeleiding en praktische of financiële steun. Mantelzorgers kunnen rekenen op een adempauze en ondersteuning. Vrijwilligers krijgen ruimte en erkenning, want zij vormen het sociale hart van onze gemeente.

Werk is meer dan inkomen

Het is belangrijk dat we ieders talent benutten, juist in een zeer krappe arbeidsmarkt. D66 zet zich in voor een eerlijke arbeidsmarkt waarin iedereen gelijke kansen krijgt, uitbuiting wordt tegengegaan en het talent van inwoners, nieuwkomers, vluchtelingen en arbeidsmigranten volop wordt benut. We zetten in op jobcoaching en andere vormen van ondersteuning op de werkplek.

Nieuwkomers doen mee vanaf dag één

D66 vindt dat de gemeente Doetinchem haar aandeel in de opvang van asielzoekers moet nemen. Doetinchem heeft goede ervaringen met het opvangen van mensen die op de vlucht zijn. Veel inwoners helpen graag bij de opvang en begeleiding van asielzoekers. We zetten in op kleinschalige opvang, waarbij omwonenden en nieuwkomers elkaar kunnen ontmoeten. Het leren van de taal is van groot belang en we zorgen ervoor dat iedereen vanaf dag één actief kan deelnemen aan de arbeidsmarkt.

Welzijn: sterke wijken, buurten en dorpen

Wijkhuiskamers, buurthuizen en ontmoetingsplekken waar inwoners samenkomen en activiteiten organiseren zijn belangrijk voor de sociale cohesie in wijken en dorpen. D66 wil initiatieven van inwoners op dit gebied financieel ondersteunen. We investeren in zorgzame buurten, zodat ouderen langer zelfstandig thuis kunnen wonen en uitgaven aan dure zorg kunnen worden voorkomen. Samen doen zorgt voor vertrouwen, solidariteit en veiligheid.

Schulden voorkomen en zo nodig oplossen

Een stabiele sociale basis begint met financiële zekerheid. Door vroegtijdig schulden te signaleren en aan te pakken voorkomen we dat problemen zich opstapelen en het leven onnodig zwaar wordt. We zetten in op preventie in samenwerking met partners door middel van De Rondkomers. De gemeente neemt waar nodig schulden over en bundelt deze, zodat het afbetalen eenvoudiger wordt.

De inzet van D66 Doetinchem:

- **Iedereen doet mee**, we vertrouwen op de eigen kracht van mensen en als het even tegenzit dan zorgen wij ervoor dat de gemeente er is voor zorg en ondersteuning.
- **Bij ernstige problemen kiezen we voor doorbraken**, we geven ruimte aan de professionals om doorbraken te realiseren en maatwerk in te zetten.
- **Doetinchem is een plek waar iedereen gelijkwaardig meetelt**, we bevorderen diversiteit en pakken discriminatie actief aan.
- **We voorkomen schulden helpen ze op te lossen**, we zetten in op preventie en werken aan een nieuwe start voor mensen die diep in schulden zitten.

De Bruisende Gemeente

De ambitie:

Onze gemeente is compact en veelzijdig. Groot genoeg om nieuwe mensen te ontmoeten, klein genoeg om bekenden tegen het lijf te lopen. D66 wil deze levendigheid koesteren en versterken. We zien een stad en dorpen waar je op korte afstand kunt wonen, werken, sporten, naar een voorstelling kunt gaan en elkaar kunt ontmoeten op het terras. We kiezen voor een levendig centrum, actieve sportverenigingen, een rijk cultureel aanbod en evenementen die bij ons passen. Van de Trefkuul tot Amphion, van het Dorpsfeest tot het Stadsfeest, van de Pokkershutte tot de Daele: elke plek draagt bij aan onze gemeenschappelijke beleving.

Cultuur voor iedereen

Cultuur inspireert, verbindt en verrijkt. Of je meedoet aan carnaval, de fanfare of de schutterij, geniet van een concert in Amphion, een tentoonstelling bezoekt, of meedoet aan een lokale theaterproductie: cultuur maakt onze gemeente aantrekkelijk en menselijk. Verenigingen zoals harmonie-orkesten, koren, toneelgezelschappen spelen hierin een cruciale rol. Verenigingen moeten eenvoudiger gebruik kunnen maken van gemeenschappelijke culturele voorzieningen. Ons culturele aanbod is divers, voor jong en oud, en voor iedereen toegankelijk. Kunst en cultuur is niet alleen in het centrum te vinden, maar ook in de wijken en dorpen. Het Stadsmuseum moet een museum over de rijke historie van onze stad zijn. We betrekken kunstenaars al vroeg bij nieuwe gebiedsontwikkelingen, zodat cultuur niet een sluitpost is, maar een vanzelfsprekend onderdeel van de leefomgeving. Leegstaande panden stellen we beschikbaar voor creatieve ondernemers en kunstenaars. Zo blijft de creativiteit zichtbaar en voelbaar in onze gemeente.

Sport als verbindende kracht

Sport en bewegen houden ons gezond, brengen mensen samen en maken onze gemeente vitaal. Van de Byvoorde tot Rozengarde, van Orion tot Minerva, van De Graafschap tot DZC, VIOD en VV Doetinchem, van Concordia tot VV Gaanderen: sportclubs zijn ontmoetingsplekken die van grote waarde zijn voor de gemeenschap. We vernieuwen in de komende jaren onze sportaccommodaties: nieuwe sportzalen, nieuwe banen en velden. Zo komt er ook ruimte voor nieuwe sporten. Hierin willen we fors investeren. We willen dat ze zoveel mogelijk door verschillende groepen worden gebruikt. Daarnaast zetten we in op goede activiteiten en evenementen die passen bij onze regio: wielerrondes, hardloophwedstrijden, wandel- en fietsvierdaagses. Ook sporten in de natuur willen we stimuleren, met goed onderhouden routes voor wandelaars, fietsers, ruiters en skeelers. We kiezen voor buitensport in nieuwe wijken: fitness in de openbare ruimte. We gaan voor een nieuw te bouwen zwembad.

Evenementen rondom en binnen de levendige binnenstad

De afgelopen jaren hebben we gezien hoe belangrijk horeca, evenementen en ontmoetingsplekken zijn voor het sociale leven. De Oude IJssel wordt meer bij het centrum betrokken. We gaan voor een groter budget en minder regelgeving voor lokale evenementen en stellen een stimuleringsfonds vast. Terrassen hebben het centrum levendiger gemaakt. We willen dat deze ruimte behouden blijft, zeker op plekken zoals het Simonsplein en de Grutstraat. We geven evenementen ruimte, ook in de dorpen Wehl, Gaanderen, Dichter, Langerak en IJzevoorde, zodat er overal iets te beleven valt. We ondersteunen de plannen voor een nieuwe invulling van de Catharinakerk tot een publiekstrekker met een sociale en culturele functie.

Recreatie en toerisme

Wij willen dat Doetinchem het podium van de Achterhoek is. De Oude IJssel en onze groene omgeving van Wehlse Bos tot Kruisberg en Slangenburg maken onze gemeente uniek. Steeds meer bezoekers weten ons te vinden. Wij willen dat zij langer blijven en ook de dorpen ontdekken. Dat vraagt om meer overnachtingsmogelijkheden zoals hotels, b&b's, campings en recreatiewoningen. We zetten in op culinaire en culturele toeristen, door nauw samen te werken met horeca, musea en organisatoren van evenementen. Zo plukken ook onze inwoners de vruchten van een gezonde toeristische sector.

De inzet van D66 Doetinchem:

- **Sporten in nieuwe voorzieningen waaronder een nieuw zwembad**, we investeren een ongekend bedrag in sportzalen, banen, baden en velden, zodat elke inwoner optimaal kan sporten.
- **De binnenstad krijgt nieuwe energie en gezelligheid**, we maken er actief werk van dat leegstaande panden een invulling krijgen.
- **Van dorpsfeest tot stadsfeest: overall is wat te beleven**, we geven evenementen minder regels en meer ruimte. Inwoners en bezoekers genieten meer van onze unieke omgeving, want we stimuleren recreatie rond de Oude IJssel.
- **Podium van de Achterhoek**, wij laten in onze gemeente steeds zien wat voor prachtigs, heerlijk en rijks de Achterhoek te bieden heeft.

De Kansrijke Gemeente

De ambitie:

D66 is dé onderwijspartij. In onze kansrijke gemeente heeft iedereen dezelfde mogelijkheden om zijn of haar talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Waar je wieg heeft gestaan, mag niet bepalen hoe ver je komt. Wat telt zijn je ambities, je inzet en de kansen die we elkaar gunnen. Van de eerste schooldag tot de stap naar werk: iedereen moet een eerlijke kans krijgen. We willen dat elke inwoner, jong of oud, kan blijven leren. Goed onderwijs is daarvoor essentieel. Samen met kinderopvang en scholen werken we aan innovatie en een fijne toekomst voor elke inwoner.

Een goede start voor ieder kind

De eerste levensjaren zijn cruciaal. Onze gemeente biedt een goede omgeving voor de jongste inwoners. In het nieuwe ziekenhuis is een vrouw-kindcentrum en na de geboorte werken we met onze consultatiebureaus samen aan een goede start voor elke baby. We zorgen voor kwalitatief goede kinderopvang met een gerichte insteek op voorschoolse taaleducatie, zodat kinderen zonder achterstand aan de basisschool beginnen. We ondersteunen gezinnen waar dat nodig is en werken met kinderopvang, scholen en zorgpartners samen om problemen vroeg te signaleren en aan te pakken. We kiezen in onze gemeente vanaf nu voor gratis kinderopvang voor kinderen uit kwetsbare gezinnen en kinderen van studerende ouders.

Onderwijs van hoge kwaliteit

Goed onderwijs is de basis voor een sterke gemeenschap. Onze basisscholen, middelbare scholen en beroepsopleidingen voldoen aan hoge kwaliteitseisen en spelen in op de veranderende arbeidsmarkt. We zetten in op opleidingen die aansluiten bij de economie van de toekomst, zoals duurzaamheid, techniek, zorg en innovatie. We dragen eraan bij dat scholen samenwerken met bedrijven en maatschappelijke organisaties.

De rijke schooldag

Een schooldag is meer dan alleen lezen, schrijven en rekenen. Wij willen dat ieder kind op school ook toegang heeft tot sport, cultuur, gezonde voeding en activiteiten die nieuwsgierigheid en creativiteit prikkelen. Daarom willen we dat voorschool, opvang, sport en cultuur zoveel mogelijk onder één dak georganiseerd worden. Voor kinderen uit gezinnen met minder middelen zorgen we dat deelname altijd mogelijk is. We willen dat er een bibliotheek is op elke school. We verlagen de werkdruk van leraren door voor deze activiteiten andere professionals in te schakelen.

Iedereen (digi)taalvaardig

Laaggeletterdheid en digitale achterstanden beperken kansen. We willen dat inwoners, ook volwassenen, hulp krijgen bij taal en digitale vaardigheden. De bibliotheek speelt hierin een centrale rol: niet alleen als plek om boeken te lenen, maar ook als ontmoetingsplaats en leercentrum voor cursussen en ondersteuning. We willen dat alle jongeren tot 27 gratis lid zijn van de bibliotheek en daar ook actief ondersteuning vinden van medewerkers die voor hen klaar staan. Er is speciale aandacht voor het ondersteunen van digitale vaardigheden.

Geen jongere zonder diploma

We streven naar nul voortijdige schoolverlaters. Jongeren die moeite hebben met het reguliere systeem, helpen we met maatwerk en extra begeleiding. Zo zorgen we dat iedereen de stap kan zetten naar werk of vervolgonderwijs.

Een leven lang ontwikkelen en leren

We willen dat het voor mensen eenvoudiger wordt om zich bij te scholen of om te scholen. Meer mensen moeten gebruik kunnen maken van financiering van opleidingen via het Achterhoeks Talentenfonds Opijver om zo een geschikte studie of opleiding te kunnen doen.

Kansengelijkheid

Iedereen in Doetinchem verdient gelijke kansen en dat begint bij gezond opgroeien. D66 heeft zich met succes hard gemaakt voor kansengelijkheid in Doetinchem en blijft dat doen. We blijven samen met het onderwijs uitvoering geven aan onze educatieve agenda, ook kinderopvang sluit daarbij aan. Mentale gezondheid, basisvaardigheden en een goede aansluiting met de arbeidsmarkt zijn daarin belangrijke onderwerpen.

Jongerenwerk

We vinden jongerenwerk belangrijk. Vooral omdat je daarmee voorkomt dat er later problemen ontstaan. Wat ons betreft hoort daar sport en cultuur bij. Jongerenwerk vindt zoveel mogelijk plek op school en in de wijk. We willen de huiskamers op scholen verder uitbouwen. Dat helpt bij het versterken van weerbaarheid, het vroeg signaleren van problemen en het verminderen van schooluitval. Jongerenwerkers staan in direct contact met jongeren, zeker die jongeren waarbij het opgroeien niet eenvoudig verloopt.

Van nieuwkomer naar volwaardige inwoner

Mensen die door migratie of als vluchteling nieuw zijn in onze gemeente, worden fatsoenlijk opgevangen. We bevorderen hun integratie: ze krijgen begeleiding bij taal, opleiding en werk. We combineren inburgering met het opbouwen van een sociaal netwerk, zodat nieuwe inwoners snel en volwaardig kunnen meedoen.

Sterk MBO en HBO op Campus Doetinchem

We realiseren samen met het Graafschap College, Iselinge Hogeschool en het Grensland College een nieuwe plek: Campus Doetinchem. Eén plek in onze gemeente waar MBO- en HBO-onderwijs wordt verzorgd. Het is de plek waar studenten uit de hele regio hun opleiding volgen, maar ook de plek waar bijscholing en nascholing plaatsvindt. Ook realiseren we studentenhuisvesting.

De inzet van D66 Doetinchem:

- **Kinderen ontwikkelen zich breder en gelukkiger**, we gaan op elke school in Doetinchem voor de rijke schooldag: sport, cultuur en gezonde voeding op school.
- **We bieden kansen aan jonge kinderen en hun ouders**, we bieden gratis kinderopvang voor kwetsbare gezinnen en studenten met jonge kinderen.
- **Sterk jongerenwerk**, we investeren in meer direct contact tussen jongerenwerkers en jeugd en voorkomen problemen door daar te zijn waar (probleem)jongeren zijn.
- **Campus Doetinchem**, met het onderwijs (MBO en HBO) zetten we in op een nieuwe plek waar iedereen uit de regio tal van beroepsopleidingen kan volgen.

De Groene Gemeente

De ambitie:

D66 werkt doorlopend aan een duurzame, groene leefomgeving en lokale energieopwekking die klaar is voor de toekomst. Door meer bomen te planten en parken aan te leggen, zorgen we ervoor dat gemeente Doetinchem minder last heeft van hittestress bij warme, droge zomers en ook minder wateroverlast als het juist periodes veel regent in korte tijd. We nemen stevige maatregelen om energie te besparen en slim om te gaan met ruimte en grondstoffen. Daarbij hoort ook dat energie nu en in de toekomst betaalbaar blijft voor onze inwoners.

Meer groen en biodiversiteit

Iedereen moet binnen enkele minuten lopen toegang hebben tot natuur en frisse lucht. We beschermen bestaande natuur en voegen nieuwe groene plekken toe bij gebiedsontwikkeling. Waar groen toch verdwijnt, passen we het “compensatie-plus”-principe toe: er komt meer natuur voor terug dan er verdwijnt. We maken werk van vergroening, biodiversiteit, waterkwaliteit en klimaatadaptatie, waarbij ook plaats is voor stadslandbouw en het benutten van daken voor groen of zonnepanelen. Bomen zijn van grote waarde voor de leefbaarheid en biodiversiteit, zeker oude bomen. Daarom zetten wij in op het behouden van bomen, maar gaan we in de komende jaren ook 10.000 nieuwe bomen planten in onze gemeente. We kiezen voor inheemse en klimaatbestendige soorten.

Schone lucht en gezonde leefomgeving

We nemen maatregelen om luchtvervuiling te verminderen. We ontmoedigen rookkanalen bij nieuwbouw, omdat stoken zorgt voor ongezonde lucht. We bewaken de luchtkwaliteit om deze niet verder te laten dalen. Voor een gezonde leefomgeving zijn het beperken van restafval en schonere mobiliteit belangrijk.

Hergebruik van grondstoffen, minder afval

Onze gemeente loopt voorop in de circulaire economie. Het circulair ambachtscentrum, waar onderwijs en bedrijfsleven samen leren en innoveren, moet leiden tot het minimaliseren van afval. Restafval moet omlaag naar maximaal 100 kilo per inwoner per jaar, door betere inzameling, bewustwording en samenwerking met scholen en maatschappelijke organisaties. We beperken de hoeveelheid reclaimedrukwerk.

Toekomstbestendig landelijk gebied

In het landelijk gebied of buitengebied staat de gemeente Doetinchem voor een grote opgave: van aanzienlijk minder stikstofuitstoot tot het sterk verbeteren van de lucht- en waterkwaliteit, terwijl tegelijkertijd de leefbaarheid en natuur versterkt moet worden. Samen met boeren, inwoners, ondernemers en natuurorganisaties wil D66 afspraken maken over milieu, energie opwek, water en investeringen in het buitengebied om onze boeren een toekomst te kunnen geven.

Geen troep meer bij afvalcontainers

D66 kiest voor strengere controles bij afvalcontainers door gemeentelijke handhavers. We willen van de troep in onze wijken af. Om het gemakkelijker te maken om afval kwijt te kunnen op de plek waar het vandaan komt, verwachten we van supermarkten dat zij meewerken aan het plaatsen van afvalcontainers. Als je de mogelijkheid hebt om spullen uit een winkel mee te nemen, krijg je ook de mogelijkheid om afval daar terug te brengen waar het vandaan komt.

Profiteren van duurzame energie

Gemeente Doetinchem komt haar afspraken na en draagt bij aan de duurzame energiedoelen in de regionale energiestrategie en opvolgers daarvan. D66 houdt vast aan de klimaatdoelen zoals in regionaal verband afgesproken. Wanneer plaatsing van windmolens aan de orde is, dan willen we daar als gemeente regie op houden en keuzes in kunnen maken. We willen namelijk dat het opwekken van energie zo min mogelijk impact heeft op de omgeving en willen oog hebben voor de gezondheid van onze inwoners. D66 wil dat omwonenden direct financieel profiteren van duurzame energie die in onze gemeente wordt opgewekt.

Energiebesparing en duurzame opwek en opslag

Energie die we niet gebruiken, hoeven we niet op te wekken. Daarom stimuleren we isolatie, energiezuinige gebouwen en slimme energiebesparende maatregelen. Voor duurzame opwek maken we ruimte voor zonnepanelen op daken en op infrastructuur. We stimuleren het bedrijfsleven met innovatieve oplossingen om samen zelfvoorzienend te zijn in duurzame energie. De gemeente zal (particuliere) coöperaties (bijvoorbeeld een buurt) stimuleren en actief helpen bij het faciliteren van experimenten voor opslag van lokaal opgewekte stroom (bijvoorbeeld buurtaccu's).

De inzet van D66 Doetinchem:

- **Elke inwoner woont op loopafstand van natuur en frisse lucht**, we planten 10.000 nieuwe bomen en creëren daarmee nieuwe groene en schaduwrijke plekken.
- **Lagere energierekeningen en een gezondere leefomgeving**, we zetten in op isolatie, duurzame energie en energieopslag.
- **Van gaan van afval naar grondstof en naar nieuwe banen**, we bouwen het Circulair Ambachtscentrum uit, waarbij hergebruik van spullen uitgangspunt is.
- **Het landelijk gebied heeft de toekomst**, we werken met boeren, natuurorganisaties en anderen aan gebiedsagenda's voor het buitengebied.

De Ondernemende Gemeente

De ambitie:

Doetinchem is sterk en veerkrachtig dankzij haar ondernemers. Onze unieke ligging en voorzieningen maken dat het eenvoudig is om bedrijven aan te trekken en te behouden, met respect voor het milieu en de leefomgeving. Het personeel kan in onze gemeente een aantrekkelijke woning vinden. We stimuleren bedrijven die actief zijn in de hoogwaardige innovatieve industrie of dienstverlening en zien daarmee kansen om het onbenut arbeidspotentieel op de regionale arbeidsmarkt aan te spreken.

Ondernemerschap staat centraal

Ondernemers geven kleur aan onze gemeente: door te innoveren, banen te scheppen en de gemeente Doetinchem duurzamer, inclusiever en leefbaarder te maken. Wij zetten ondernemerschap, creativiteit en innovatie centraal. D66 streeft naar een gemeente die ondernemers omarmt, met duidelijke regels die ruimte geven om te ondernemen.

Sterke lokale economie

Een gezonde economie biedt kansen voor iedereen. We versterken de samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid, zodat opleidingen goed aansluiten op de arbeidsmarkt. We stimuleren de vestiging van lokale innovatieve sectoren zoals zorginnovatie, omdat deze vernieuwing een cruciale bijdrage levert aan de toekomst van onze inwoners.

Meer regie op netcongestie

We willen dat de gemeente meer regie voert over netcongestie, zodat bewoners en bedrijven de vrijheid houden om te verduurzamen op hun eigen manier. Het elektriciteitsnet wordt verzaamd. Wij staan ervoor dat onze inwoners en ondernemers direct kunnen profiteren van de uitbreiding van het hoogspanningsstation in Langerak.

Eenvoudige regelgeving energieopwekking en -gebruik

We vereenvoudigen procedures en regelgeving voor het opwekken van eigen energie en gezamenlijk gebruik daarvan. In overleg met provincie en Rijk maken we het opwekken van eigen duurzame energie mogelijk. Sommige bedrijven worden belemmerd in hun bedrijfsvoering, omdat zij geen toegang hebben tot het elektriciteitsnet. We zetten erop in dat bedrijven zelfvoorzienend kunnen zijn en ook aan elkaar groene energie kunnen leveren.

Werven van personeel

Het vinden en vasthouden van gekwalificeerd personeel is een grote uitdaging voor veel MKB-bedrijven. We spannen ons in om onze gemeente zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor nieuw personeel: omgeving, voorzieningen, woningen en bereikbaarheid. Werkcentrum Achterhoek biedt loopbaanadvies, werkgeversondersteuning & inspiratie. We investeren samen met werkgevers in het werven van personeel.

Arbeidsdeelname verhogen

We nemen als gemeente een actieve regierol als het gaat om iedereen die wil en kan aan een baan te helpen. Dat helpt bedrijven aan personeel en geeft werknemers het prettige gevoel om samen met collega's bij te dragen aan onze samenleving. We werken actief aan het herwaarderen van het werk van praktisch opgeleiden, zij leveren een wezenlijke bijdrage aan onze economie.

Iedereen is nodig

Het aantal banen in de gemeente Doetinchem is de afgelopen jaren toegenomen. Tegelijkertijd zijn er nog steeds veel Doetinchemmers die geen werk hebben. Voor D66 geldt dat werkloosheid onder jongeren en onder ouderen specifieke aandacht verdient. Samen kunnen gemeente, werkgevers, en andere partners zorgen voor een betere match tussen beschikbare banen en werkzoekenden. De overgang van dagbesteding naar werk moet soepel verlopen. D66 zet stevig in op jobcoaching en andere vormen van ondersteuning.

Doetinchem als podium van de Achterhoek

Als centrumgemeente van een regio waarin we vooral normaal doen zoeken we niet snel het podium. Vanuit deze gedachte is het goed om helder te krijgen wat onze gemeente zo bijzonder maakt. Hoe kijken anderen tegen ons aan? Wat is goed, wat kan beter? Samen met ondernemers, organisaties en inwoners gaan we op zoek hoe we Doetinchem het beste 'in de markt kunnen zetten'. We laten graag alles wat de Achterhoek zo uniek maakt op de beste manier zien. Doetinchem als podium van de Achterhoek.

Een bruisende Binnenstad

De binnenstad wordt een fijne plek om te zijn, te winkelen, te werken, te wonen en evenementen bij te wonen. Afgelopen jaar is in de gemeenteraad de Binnenstadvisie aangenomen. Het resultaat van lang traject waarbij ondernemers, vastgoedeigenaren, de gemeente en deskundigen zich hebben gebogen over de toekomst van het centrum van Doetinchem. Nu komt het aan op de praktijk, de volgorde van de te nemen stappen en het vinden van financiën om deze ambitie waar te maken.

De inzet van D66 Doetinchem:

- **Ondernemerschap staat centraal**, wij omarmen elke ondernemer, met minder en duidelijkere regels die ruimte geven om te ondernemen.
- **Iedereen is nodig op de arbeidsmarkt**, we zetten elk talent in: mensen gaan (met ondersteuning) werken en gaan meer uren werken.
- **Ruimte om zelf duurzame energie op te wekken en te delen**, we doen een proef waarbij in Doetinchem bedrijven zelfvoorzienend kunnen zijn.
- **Meer bezoekers in de binnenstad**, we zetten de binnenstad van Doetinchem op de kaart als podium van de Achterhoek.

De Gezonde Gemeente

De ambitie:

Een gezonde gemeente is een plek waar iedereen zich veilig en gesteund voelt, waar zorg dichtbij is en waar we problemen zoveel mogelijk voorkomen in plaats van genezen. Gezondheid gaat verder dan zorg alleen: het gaat ook over wonen, werken, bewegen, voeding en sociale verbondenheid. We willen ook een weerbare gemeente zijn. Doetinchem moet goed voorbereid zijn op moderne dreigingen en hier proactief op inspelen. We maken een radicale keuze: we stoppen verslavingen onder jongeren.

Kansen voor gezondheid

Niet iedereen start met dezelfde kans op een gezond leven. D66 wil ongelijkheid verkleinen door gericht te investeren in wijken en groepen die het hardst extra steun nodig hebben. Dat doen we samen met zorgverleners, scholen, sportclubs en maatschappelijke organisaties. Zodat mensen zichzelf kunnen redden en zich gaan richten op hun eigen toekomst.

Gezonde jeugd

De jeugd heeft de toekomst. In de gemeente Doetinchem zetten we in op een veel gezondere jeugd. We besteden samen met het onderwijs, sportverenigingen en andere partners aandacht aan de risico's van ongezonde voeding, vaperen, alcohol en drugs. Ook nemen we stelling als het gaat om de bedreigingen van verslaving aan mobiele apparatuur. We maken de radicale keuze om als gemeente het voortouw te nemen: we starten programma's om te bereiken dat de verslaving onder jongeren afneemt en dat jongeren en ouders/opvoeders zich gesteund weten om slechte gewoonten niet normaal te vinden. Samen met scholen, verenigingen, horeca en jongeren zelf starten we campagnes en stellen we regels op.

Preventie door sport en cultuur

Voorkomen is beter dan genezen. We investeren in programma's voor gezonde voeding, bewegen, mentale weerbaarheid en het tegengaan van eenzaamheid. Sport en cultuur zijn hierin belangrijk: ze houden ons fysiek en mentaal fit en zorgen voor sociale contacten.

Een praktijkruimte voor nieuwe huisartsen

We vinden het belangrijk dat inwoners zorg kunnen krijgen in hun eigen buurt of dorp. Huisartsen, wijkverpleging en maatschappelijk werk moeten voor iedereen bereikbaar zijn. Digitale zorgtoepassingen kunnen helpen om wachttijden te verkorten en de toegankelijkheid te vergroten. Wij ondersteunen het werven van nieuwe – nodige – huisartsen door hen pro-actief praktijkruimtes aan te bieden.

Uitgaan van wat mensen zelf kunnen

Zorg is steeds meer schaars, want er zijn niet voldoende mensen die in de zorg kunnen werken. D66 wil dat zorg en ondersteuning terechtkomen bij inwoners die dat echt nodig hebben. Daarom willen we kijken naar vormen om samen met de inwoner na te gaan of de ondersteuning tijdelijk kan zijn. Sommige inwoners hebben wel langdurige of intensieve ondersteuning nodig. Wij willen dat zij tijdig passende hulp krijgen, zonder bureaucratische drempels. Daarbij staat maatwerk centraal: de vraag van de inwoner is leidend, niet de regels van het systeem.

Dakloosheid voorkomen

Dak- en thuisloosheid groeit in Doetinchem en raakt mensen. Zonder woning kan je niet echt vrij zijn, en mensen verliezen ook hun gezondheid en toekomstperspectief. D66 gelooft dat voorkomen beter is dan genezen. In plaats van tijdelijke oplossingen zoals kostbare noodopvang, kiezen wij voor een stevig programma van preventie en huisvesting. We sluiten met dat programma aan bij het Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis.

Samenwerking en innovatie

Zorg en welzijn verbeteren we door nauwer samen te werken met scholen, werkgevers en verenigingen. Innovatieve technologie kan helpen om zorg efficiënter te organiseren en meer tijd vrij te maken voor persoonlijk contact.

De inzet van D66 Doetinchem:

- **We stoppen verslavingen onder jongeren**, we maken strikte afspraken over ongezonde voeding, vaperen, alcohol, drugs en mobieltjes.
- **Elke inwoner heeft een huisarts**, we verleiden huisartsen om in onze gemeente een praktijk te starten door het aanbieden van praktijkruimtes.
- **We gaan uit van wat mensen zelf kunnen**, zorg is schaars en we willen dat mensen die dat echt nodig hebben ook straks nog zorg op maat kunnen krijgen.
- **Geen mens hoeft dakloos te zijn**, we kiezen voor een stevig programma preventie en huisvesting.

De Bereikbare Gemeente

De ambitie:

Een fijne gemeente om in te leven is een gemeente die goed bereikbaar is. In een stad die steeds drukker wordt is dit een doorlopende uitdaging die om slimme oplossingen vraagt. D66 richt de gemeente in op het vervoer van de toekomst: vrij van uitlaatgassen en fijnstof, met een stevig netwerk van openbaar vervoer. We willen dat auto's soepel kunnen doorrijden, maar richten ons in eerste instantie op meer ruimte voor de voetganger en de fietser.

Bereikbare dorpen en stad

Goede bereikbaarheid is essentieel voor wonen, werken en recreëren. We verbeteren het openbaar vervoer, zorgen voor veilige fietsroutes en geven de voetganger meer ruimte. Het station en de directe omgeving ontwikkelen we tot een aantrekkelijk knooppunt waar wonen, werken en reizen samenkomen. We maken werk van snellere verkeersdoorstroming door kruispunten aan te pakken. We kiezen voor duurzame mobiliteit, waarbij elektrische deelauto's en de fiets een grotere rol krijgen.

Bereikbaarheid van scholen en het nieuwe ziekenhuis

We willen dat scholen en het nieuwe ziekenhuis goed bereikbaar zijn. Daarvoor is blijvend aandacht nodig voor het behouden en versterken van OV-verbindingen. We gaan voor een shuttle tussen het station en het nieuwe ziekenhuis. Ook zijn meer en bredere fietspaden nodig, zodat jong en oud op de fiets goed bij onderwijs en zorg terecht kan. Wij bevorderen afstemming tussen OV-bedrijven en onderwijs- en zorginstellingen om op rustige momenten minder en bij drukte meer bussen in te zetten.

Auto parkeren buiten de stad

We voeren betaald parkeren pas in wanneer er aantoonbare en meetbare parkeerdruk is. Het betaald parkeren breiden we dan ook niet zomaar uit, maar we zorgen juist voor gratis parkeerruimte buiten de stad. Met betaald parkeren beschermen we parkeerruimte voor bewoners en ontmoedigen we forenzen die anders in de binnenstad parkeren.

Verder carpoolen en met de RegioExpres

D66 wil bevorderen dat mensen vanuit Doetinchem, Wehl of Gaanderen via de A18 carpoolen of op de sneltrein naar Arnhem kunnen stappen. RegioExpres is de sneltrein naar Arnhem, die vanaf Doetinchem gaat rijden. Daarvoor is gratis parkeerruimte nodig aan de snelweg A18, maar ook bij het treinstation. We willen daarover afspraken maken met de provincie.

Veilig verkeer door 30 km/u

Verkeersveiligheid is cruciaal voor inwoners van stad én dorpen. We verbeteren infrastructuur voor fietsers en voetgangers, zorgen voor veilige schoolroutes en passen verkeersmaatregelen aan op basis van lokale situaties. We kiezen voor wijken waar kinderen veilig kunnen spelen en mensen elkaar ontmoeten. Daarom investeren we in verkeersveiligheid en voeren we zo snel mogelijk 30 km/u per uur in de bebouwde omgeving in. We zetten ook in op handhaving van deze maximale snelheid.

Aantrekkelijke fietsgemeente

Er wordt actief samengewerkt om Doetinchem een meer aantrekkelijke fietsgemeente te maken. D66 wil daar een schepje bovenop doen, zodat Doetinchem gaat horen tot de meest aantrekkelijke fietsgemeenten. Het betrekken van inwoners en instellingen en ook de Fietzersbond bij het fietsbeleid is wat D66 betreft helpend.

Voetgangers en fietsers op de eerste plek

Veel wijken en wegen van Doetinchem zijn in het verleden ingericht voor autoverkeer, met te weinig ruimte voor fietsers. Daarom wil D66 dat bij (her)inrichting van gebieden altijd eerst de voetganger en fietser een goede plek krijgen, daarna pas de auto. Aan veilig fietsen kunnen fietsers zelf ook bijdragen: we willen overlast en overtreding van regels door verkeersdeelnemers zoals fatbikes voorkomen.

Meer en bredere fietspaden

De tijd dat iedereen op eenzelfde fiets reed, is allang voorbij. Niet alleen het aantal fietsers groeit, het aantal soorten en maten groeit nog harder en daarmee is er een grote verscheidenheid aan snelheden op het fietspad. We zijn blij met de mogelijkheden van elektrische fietsen en speed pedelecs. D66 wil niet alleen meer, maar ook vooral bredere (vrij liggende) fietspaden.

Geen Noordtak van de Betuwelijn door de Achterhoek

D66 is tegen de aanleg van de Noordtak van de Betuwelijn door het waardevolle Achterhoekse buitengebied. Er zijn duurzamer alternatieven voor het goederenvervoer.

De inzet van D66 Doetinchem:

- **Het nieuwe ziekenhuis is bereikbaar**, we zetten in op een shuttle tussen het treinstation en het ziekenhuis.
- **Er komen minder auto's in het stadscentrum**, we breiden mogelijkheden uit om buiten het centrum gratis te parkeren.
- **We kiezen voor verkeersveiligheid in woonwijken**, we hanteren vaker 30 km/u als maximumsnelheid en willen daarop ook handhaven.
- **We maken fietsen aantrekkelijker en veiliger**, we investeren in meer en bredere fietspaden met minder obstakels.

De Veilige Gemeente

De ambitie:

Een veilige gemeente is een plek waar iedereen zichzelf kan zijn, zich vrij voelt en zonder angst kan wonen, werken en recreëren. Veiligheid is meer dan het voorkomen van criminaliteit: het gaat ook over het versterken van vertrouwen, onderlinge verbondenheid en respect voor elkaar. Preventie is de beste bescherming. Daarom investeren we in wijkgerichte aanpakken waarin veiligheid, zorg, werk, onderwijs en wonen samenkomen.

Veilig jezelf kunnen zijn

Iedere inwoner moet zich geaccepteerd en gerespecteerd voelen, ongeacht afkomst, religie, genderidentiteit of seksuele oriëntatie. We bestrijden discriminatie actief en steunen initiatieven die bijdragen aan inclusie en sociale veiligheid, zowel in de publieke ruimte als online. We inventariseren samen met wijkbewoners in plekken die men als onveilig of onbehaaglijk ervaart en passen ze waar nodig aan.

Veiligheid op straat

Iedereen moet zich overal vrij en veilig op straat kunnen bewegen, overdag en 's nachts. Dat is nu in de gemeente Doetinchem niet altijd het geval. D66 wil luisteren naar de ervaringen en behoeften van inwoners, met name vrouwen en meisjes. Wij willen hen betrekken bij het ontwerpen van veilige openbare ruimtes.

Aanpak van overlast en criminaliteit

We pakken overlast en criminaliteit effectief en gericht aan, in samenwerking met politie, handhaving (boa's) en bewoners. Hierbij is het belangrijk om problemen in een vroeg stadium te signaleren en mensen perspectief te bieden, zodat ze niet afglijden richting criminaliteit. We zorgen voor adequate opvang van daklozen en mensen met onbegrepen gedrag. Mensen met onbegrepen of onveilig gedrag hebben meestal geen politie nodig, maar zorg. We zorgen voor nauwe samenwerking tussen zorg en veiligheid. Ogenscheinlijk onbeduidende overlast als vuurwerkmisbruik, vernieling en verkeerslawaaï wordt bij de wortel aangepakt om normalisering te voorkomen.

Samenwerking in de wijk

Veiligheid begint in de buurt. We zetten in op meer jongerenwerkers, en wijkregisseurs, maar ook boa's die zorgen voor binding in de wijk. Op die manier helpen we groepen jongeren en gaan we situaties van overlast tegen. Door korte lijnen met de wijkagent en maatschappelijke organisaties werken we aan vertrouwen en kunnen problemen sneller en beter worden opgelost.

Wijkwerk versterken

Wijkwerk is een samenwerking van bewoners en professionals in hun wijk of dorp. Vanuit de gemeente zijn wijkregisseurs vaak de initiators van de samenwerking. D66 wil dat er meer ingezet wordt op wijkwerk. Daarvoor moet het team van wijkregisseurs versterkt worden.

Cameratoezicht: balans tussen vrijheid en veiligheid

De vraag naar meer toezicht groeit, en dat begrijpen we. Camerabewaking kan een effectief middel zijn, mits het voldoet aan voorwaarden. Maar we vinden het vooral belangrijk dat er geïnvesteerd wordt in meer boa's en politie op straat om de veiligheid door direct contact te vergroten. Eventuele uitbreiding van cameratoezicht wordt jaarlijks geëvalueerd op effectiviteit en privacy. Zo bewaken we de balans tussen veiligheid en vrijheid.

Voorbereid op noodsituatie

We willen dat inwoners in onze gemeente optimaal zijn voorbereid op een noodsituatie. De veiligheidsregio VNOG en GGD hebben daarbij een belangrijke rol, maar we willen dat mensen zichzelf eerst goed kunnen redden met een noodpakket. D66 wil dat de gemeente het voortouw neemt en zorgt voor bewustwording en mensen helpt die dit zelf niet kunnen.

De inzet van D66 Doetinchem:

- **Iedereen kan zichzelf zijn, overal in Doetinchem**, we initiëren en steunen initiatieven tegen discriminatie en uitsluiting.
- **Iedereen voelt zich veilig op straat**, we betrekken in het bijzonder meisjes en vrouwen bij het veiliger ontwerpen en inrichten van de openbare ruimte.
- **Wijken zijn veiliger en leefbaarder**, we pakken overlast en criminaliteit samen met politie en boa's keihard aan en we investeren in (preventief) jongerenwerk en wijkwerk.
- **Buren voelen zich meer verbonden met de wijk**, we investeren in het wijkwerk en zorgen ervoor dat wijkregisseurs nog meer inzet kunnen leveren.

De Investerende Gemeente

De ambitie:

Doetinchem is een financieel sterke en transparante gemeente die lef toont om te investeren in een kansrijke, duurzame en leefbare gemeente - voor nu en in de toekomst. In de afgelopen jaren is Doetinchem verantwoord omgegaan met publieke middelen. D66 kiest voor de aankomende jaren dezelfde koers: een van degelijkheid én vernieuwing. We willen een sluitende begroting én ruimte om te investeren in de toekomst.

Gezonde financiën

We houden de gemeentelijke financiën op orde, met een sluitende begroting en voldoende reserves voor onvoorziene omstandigheden. Uitgaven en kosten baseren we op realistische verwachtingen en we gaan zorgvuldig om met belastinggeld. D66 wil dat de onroerendezaakbelasting (OZB) alleen stijgt met een inflatiecorrectie, tenzij de extra opbrengsten voor een verklaarbaar en specifiek doel worden gebruikt.

Investeren met visie

We investeren gericht in projecten die bijdragen aan lange termijn-doelen, zoals het versnellen van de energietransitie, het bouwen van betaalbare woningen en het versterken van de lokale economie. Korte termijnoplossingen die later meer kosten veroorzaken, vermijden we.

Eerlijk verdelen

De lasten verdelen we eerlijk. Lokale belastingen blijven betaalbaar en voorspelbaar, zodat inwoners en ondernemers weten waar ze aan toe zijn. We willen een meer evenredige verdeling van de woonlasten voor een eenpersoonshuishouden ten opzichte van die voor een meerpersoonshuishouden. D66 wil dat de vervuiler betaalt en dat schoon gedrag loont. Dat is niet alleen eerlijk, maar het is ook beter voor het milieu.

Inkomsten genereren

We zoeken actief naar subsidies en samenwerkingsmogelijkheden met andere overheden om onze taken uit te voeren. We professionaliseren ons in het aanvragen en verantwoorden van bijvoorbeeld Europese subsidies, specifieke uitkeringen, Regiodeal en andere nieuwe inkomsten. Zo kunnen we meer doen voor onze inwoners.

Transparantie

Iedere inwoner moet kunnen zien waar de gemeente geld aan uitgeeft en welke resultaten dat oplevert. We maken begrotingen en jaarrekeningen toegankelijk en inzichtelijk, zodat iedereen kan volgen of we onze doelen bereiken.

AI toepassen op de organisatie

Terugkerende werkzaamheden binnen de gemeentelijke organisatie die eenzelfde stramien doorlopen, kunnen sneller uitgevoerd worden met behulp van AI – kunstmatige intelligentie. Wij gaan op korte termijn onderzoeken wat de mogelijkheden zijn, de kansen en bedreigingen en de kosten van de invoering daarvan. Als AI een deel van de werkdruk kan afnemen, kan de organisatie ook bij de groei naar 70.000 inwoners een goede persoonlijke service verlenen. Bovendien blijft dan meer tijd over voor het échte deskundige en creatieve werk.

Participatie

Democratie is meer dan eens per vier jaar stemmen. Wat D66 betreft wordt het normaal dat inwoners kunnen meedenken en meepraten over wat er bij hen in de omgeving speelt. Het doel van de participatie moet daarbij duidelijk zijn. Meedenken en meepraten is niet altijd meebeslissen. We investeren in de ondersteuning van ambtenaren om de hulpmiddelen en participatievormen volop te benutten. Bij belangrijke besluiten wil D66 vaker kiezen voor het inzetten van het referendum. We betrekken bewonersraden bij nieuwbouwprojecten, met daarbij een rol voor bestaande en toekomstige bewoners.

De inzet van D66 Doetinchem:

- **Inwoners weten waar hun belastinggeld heen gaat**, we houden de financiën gezond en transparant en realiseren een eerlijkere verdeling van wie wat betaalt.
- **Geen korte-termijnlapmiddelen, maar oplossingen die blijven**, we investeren gericht in woningen, duurzaamheid en economie.
- **Meer doen, zonder extra lasten voor inwoners**, we halen actief subsidies en cofinanciering op bij EU, provincie en rijk.
- **Snellere service en meer aandacht voor inwoners**, we gebruiken AI om de gemeentelijke organisatie slimmer te maken.

Wat heeft D66 Doetinchem bereikt?

D66 heeft als coalitiepartij in de gemeente Doetinchem de afgelopen decennia veel bereikt. We lichten hier enkele belangrijke resultaten uit, want alles benoemen zou te veel zijn. Natuurlijk hebben we deze successen nooit alleen behaald. Samen met de andere fracties in de gemeenteraad stelden we voorstellen op, vonden we draagvlak en bepaalden we de koers richting de toekomst. We zijn de andere politieke partijen daarvoor erkentelijk. We wensen de gemeente toe dat we ook in de komende jaren zo constructief kunnen samenwerken aan resultaten voor onze inwoners. Ben je ook blij met onze resultaten? Stem op 18 maart dan D66. Het kan wél!

- ✓ **Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs**
- ✓ **Miljoeneninvestering voor nieuwbouw, renovatie van schoolgebouwen**
- ✓ **Investering in de toekomst van integrale kindcentra**

- ✓ **Een leven lang leren: Achterhoeks Talentenfonds 'Op IJver'**
- ✓ **Regionaal Werkcentrum: één ingang voor werkzoekenden en werkgevers**

- ✓ **Cultuurvisie en uitvoeringsagenda: investering in cultuur**
- ✓ **Cultuur voor jong en oud, op school en door de brievenbus**

- ✓ **Woningen en voorzieningen: we bouwen biobased nieuwe wijken**
- ✓ **Nieuwe woonvormen zoals Tiny Houses**

- ✓ **Duurzame energieopwekking blijft op de agenda**

- ✓ **Sociaal ontwikkelbedrijf Laborijn staat pal vóór onze inwoners**
- ✓ **Elke inwoner heeft een actief traject richting participeren of werk**
- ✓ **Veel minder mensen zijn afhankelijk van een uitkering**

- ✓ **Preventie van schulden door middel van De Rondkomers**
- ✓ **Bewindvoering in eigen hand van de gemeente**

d66.nl/doetinchem

Verkiezingsprogramma commissie

Pieter Herngreen

Jorik Huizinga

Wim Maatman

Loes Tikozidis – de Graaff